

Gmina Rogowo w 1880 roku

Opisy miejscowości pochodzą ze Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich¹

Rogowo², wieś i folwark, powiat rypiński mina i parafia Rogowo, odległe 12 wiorst od Rypina posiada kościół parafialny, szkołę początkową, kasę wkładowo zaliczkową, 14 domów, 281 mieszkańców, 658 morgów obszaru (19 morgów nieużytków). Folwark rządowy zajmuje z tego przeszło 600 morgów; wieś Rogowo wraz z wsią Żołnowo ma 177 morgów, Kościół parafialny niewiadomej erekcji. Obecny nowo wzniesiony w 1878 roku. Według reg. Poborowych z roku 1564 we wsi Rogowo, parafii Rogowo, Jakub Rogowski miał 1 łan (Pawiński, Wielkp., I, 290). Rok 1789 własność Dobrskich, Rytkowskiego i Czermińskich; 18 korców żyta wysiewu, 112 złotych polskich czynszu; probostwo wysiewa 13 korców żyta. Rogowo parafia, dekanat rypiński 3270 dusz; Rogowo gmina należy do sądu gminnego V okręgu, obejmuje 407 domów, 4532 mieszkańców, obszaru 12888 morgów, w tem 1126 morgów nieużytków, w skład gminy wchodzi: Antoniewo, **Blinno**, Brzeszczki Duże, Brzeszczki Małe, Charzewo, **Grądy**³ **Nowe**, **Grądy Stare**, Dziegciary, Dziegciary Pleczewo, Kosiorowe Łąki, Kobyle Łąki, Korbyszewo, Kobrzyniec, Kobrzyniec Stary, Korzeniewo, Krzyżówki, Likiec, Lisiny, **Łazy**, Pinino, **Podlesie**, Rogowo, Rogówko, Rojewo, Syberia, Swieżawy, Sosnowo, Turka, Wierzchowiska, Zamość, Żołnowo.

Blinno⁴, wieś włościańska i folwark prywatny, powiat rypiński, gmina Rogowo, parafia Gujsk. W 1827 roku było tu 15 domów i 176 mieszkańców. Obecnie 33 domy i 148 mieszkańców. Rozległ na 724 morgi, w tej liczbie 99 morgów włościańskiego gruntu.

Podlesie⁵, wieś i folwark powiat rypiński, gmina Rogowo, parafia Gujsk, odległe o 14 wiorst od Rypina, ma 22 domu, 223 mieszkańców. Folwark Podlesie rozległy morgów 962: grunta orne i ogrody morgów 631, łąk morgów 221, pastwisk morgów 56, nieużytków morgów 29, budynki murowane 7, z drzewa 9. Do dóbr Podlesie należały wsie: Podlesie osad 34, z gruntami morgów 293; Grądy Stare osad 6, z gruntami morgów 110; Grądy Nowe osad 18, z gruntami morgów 99 i osada Łazy osad 1, gruntami morgów 42.

---

¹ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich wydany pod redakcją Filipa Sulimierskiego, redaktora Wędrowca, magistra nauk fizyczno-matematycznych b. Szkoły Głównej Warszawskiej. Bronisława Chlebowskiego, magistra nauk filologiczno-historycznych b. Szkoły Głównej Warszawskiej. Władysława Walewskiego, obywatela ziemskiego, kandydata nauk dyplomatycznych uniwersytetu dorpackiego. Skład Główny w Redakcyi Wędrowca, ul. Nowy Świat Nr. 59. Warszawa. Nakładem Filipa Sulimierskiego i Władysława Walewskiego. Druk „Wieku” Nowy świat Nr. 59. 1880r.

² Tamże, tom IX, s. 671.

³ Grąd i Grądy, są to miejsca wynioślejsze wśród mokradli i błot, wybierane zwykle dla zakładania nowo osad, które stąd otrzymały swą nazwę. Zdaje się, że to samo znaczenie miały Grądy i Grąble (dzisiejsze Groble)

⁴ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, tom I str. 243

⁵ Tamże, tom VIII, s. 420.

Łazy⁶, folwark, powiat rypiński gmina Rogowo parafia Gujsk, odległe o 16 wiorst od Rypina, ma 2 domy, 28 mieszkańców, 41 morgów gruntu. Według Towarzystwa Kredytowego Ziemiańskiego folwark Łazy rozległy morgów 118, grunta orne o ogrody morgów 95, łąk morgów 21, nieużytki i place morgów 2, budynki z drzew 3, folwark ten w roku 1877 oddzielony od dóbr Gójsk.

Grądy–nowe i Grądy-stare⁷, wieś powiat rypiński gmina Rogowo, parafia Gujsk. Odległe 17 wiorst od Rypina. W 1827 roku było tu 22 domów, 265 mieszkańców, obecnie liczą Grądy stare 6 domów, 54 mieszkańców, 100 morgów ziemi a Grądy nowe 18 domów, 182 mieszkańców, 420 morgów ziemi i 26 morgów nieużytków. Tu należy Syberya, osada włościańska. Folwark Grądy nowe rozległy wynosi morgów 444, grunta orne i ogrody morgów 286, łąk morgów 100, pastwisk morgów 49, lasu morgów 2, nieużytki i place morgów 7, budynki drewniane 5,: Folwark ten w roku 1875 oddzielony od dóbr Podlesie-Grądy.

Sporządził

Dariusz Lazarowski

Publikacja w wersji elektronicznej dostępna jest na stronie internetowej Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu Jagiellońskiego <http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/doccontent?id=177443>

---

⁶ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, Tom V str. 625.

⁷ Tamże, tom II, s. 802.